

Dosarul nr. 2ra-564/22
2-20083085-01-2ra-18042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

ÎNCHEIERE

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Olesea Ipatii și Denis Ipatii,
inclusiv în interesele xxxxx,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olesea Ipatii și
Denis Ipatii, inclusiv în interesele xxxxx, împotriva Societății cu Răspundere
Limitată „EXPLOR TUR”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția
Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului,
împotriva deciziei din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 09 iulie 2020, Olesea Ipatii și Denis Ipatii, inclusiv în interesele minorei
xxxxx, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere
Limitată „EXPLOR TUR” (în continuare S.R.L. „EXPLOR TUR”), intervenient
accesoriu Agenția Pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței,
solicitând declararea „Regulilor și Condițiilor Tarifare Aplicate Biletului”, în partea
stabilirii imposibilității modificării datei și orei biletului înaintea zborului și în ziua
zborului și în partea stabilirii nerambursării sumelor în cazul anulării zborului,
înainte de ziua zborului și în ziua zborului, din data de 17 februarie 2020, anexă a
contractului de transport de persoane din data de 17 februarie 2020, încheiat între
S.R.L. „EXPLOR TUR” și pasagerii Denis Ipatii, Olesea Ipatii și xxxxx, ca fiind
clauze abuzive, recunoașterea ca fiind rezolvit contractul de transport de persoane,
încheiat între S.R.L. „EXPLOR TUR” și pasagerii Denis Ipatii, Olesea Ipatii și
xxxxx, din data de 17 februarie 2020, încasarea din contul S.R.L. „EXPLOR TUR”
în beneficiul lui Denis Ipatii, Olesei Ipatii și xxxxx a sumei de 11915 lei cu titlu de
contravaloare a biletelor achitate, a penalității în mărime de 1% pentru fiecare zi de
întârziere, în corespundere cu prevederile art.32 alin. (1) din Legea privind protecția
consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003 și a tuturor cheltuielilor de judecată legate
de examinarea cauzei.

În motivarea acțiunii, reclamantii au invocat că, la data de 17 februarie 2020
au încheiat cu S.R.L. „EXPLOR TUR”, în calitate de transportator, contractul de
transport de persoane, prin care S.R.L. „EXPLOR TUR”, în data de 26 iunie 2020,
prin cursele companiei aeriene „Wizz Air”, urma să îi transporte din Aeroportul

International Chişinău către Aeroportul Bologna, Italia, iar returul fiind în data de 10 iulie 2020, pentru care urmau să achite suma de 11915 lei. Tot, în data de 17 februarie 2020 au achitat suma integral, conform bonului de casă eliberat de către S.R.L. „EXPLOR TUR”.

Conform Decretului Preşedintelui Consiliului de Miniştri al Italiei din 11 iunie 2020, autorităţile italiene au prelungit până la 30 iunie 2020, regimul de călătorie pentru ţările non UE, reglementat prin Decretului Preşedintelui Consiliului de Miniştri al Italiei din 17 mai 2020. Astfel, călătoriile în scopuri turistice nu erau premise, iar cetăţenii Republicii Moldova care puteau intra pe teritoriul Italiei, erau doar acei care deţineau un permis de şedere/reşedinţă, contract de muncă sau aveau motive serioase legate de sănătate cu respectarea unui şir de condiţii.

În context, la data de 15 iunie 2020, având în vedere schimbarea excepţională a circumstanţelor de la data încheierii contractatului, care fac imposibilă executarea acestuia, au contactat telefonic call-centru pârâtului, pentru a vedea posibilitatea rezoluţiei contractului/restituire a banilor achitaţi şi/sau modificarea datei plecării. Operatorul acestuia a comunicat expres că „absolut toate întrebările şi/sau problemele să le adresez nemijlocit companiei aeriene „Wizz Air”, precum şi că modificarea şi restituirea sumelor este imposibilă”.

În data de 16 iunie 2020 au contactat telefonic compania aeriană „Wizz Air” şi le-au comunicat că această companie nu are nicio relaţie contractuală, căci toate relaţiile sunt cu S.R.L. „EXPLOR TUR” şi anume această companie este responsabilă de executarea contractului de transport de persoane. Totodată, le-a comunicat că, S.R.L. „EXPLOR TUR”, în calitate de contractant al serviciilor companiei „Wizz Air”, este în deplin drept de a solicita modificarea datei zborului, precum şi de a solicita rambursarea costului biletelor cu reţinerea unor penalităţi, în condiţiile companiei „Wizz Air”, cu care are relaţii contractuale.

Tot, la 16 iunie 2020 au contactat telefonic S.R.L. „EXPLOR TUR” şi au comunicat operatorului toată informaţia oferită de către compania „Wizz Air”, în legătură cu situaţie creată. Deşi, anterior cu o zi li s-a comunicat că, nu poate fi rambursat costul zborului şi/sau modificate datele plecărilor sub nicio formă, deja li s-a comunicat că va fi verificată această informaţie la compania „Wizz Air”.

La data de 16 iunie 2020 au fost contactaţi deja de operatorul pârâtului care le-a comunicat că, deja ar fi posibilă schimbarea/modificarea datelor de zbor, dar în această situaţie urmează să achite suplimentar suma de 240 de euro (la data de 16 iunie 2020), dar care încă urmează a creşte în cazul în care nu iau o decizie sau este posibilă rambursarea doar a sumei de 59 de euro pentru fiecare pasager din întreaga suma de 620 euro achitată.

Având în vedere schimbarea excepţională a circumstanţelor şi faptul că pârâtul în relaţiile cu ei a admis practici comerciale incorecte, la data de 16 iunie 2020, în modalitatea prevăzută de legislaţie, reclamantii au declarat rezoluţiunea contractului de transport de persoane din 17 februarie 2020, încheiat cu pârâtul, precum şi au solicitat restituirea sumei achitate în mărime de 11915 lei.

La data de 23 martie 2020, prin intermediul poştei electronice şi ulterior la data de 25 iunie 2020, prin intermediul poştei, au recepţionat răspunsul pârâtului, prin care i-a informat că „nu are motive să rezilieze contractul”, „informaţia oferită de către operatori este o eroare tehnică” şi li s-a recomandat să se ducă la aeroport pentru data programată pentru a primi un refuz de îmbarcare, or, în caz contrar,

neprezentarea la aeroport, va fi considerată ca decizie voluntară de neprezentare la zbor. În același timp au fost informați că este posibilă deja modificarea datei zborului cu achitarea unei taxe de 40 euro per pasager.

Reclamanții au opinat că, acțiunile pârâtului admise față de ei în calitate de consumatori, sunt abuzive și ilegale.

Cu referire la prevederile art. 1, art.5 al Legii privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, art. 1069 alin. (1), (3), (4) lit. a), b), c), art. 1072 alin.(1), (2), (3), art. 1076 alin.(1), (2), (3), art. 1077 alin.(1), (2), (3), (5), art. 1079 Cod civil, precizând că aceste temeuri sun prevăzute și în Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 05 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, reclamanții au susținut că, în situația în care nu a fost încheiat un contract în formă scrisă, în care să fie stabilite drepturi și obligații suplimentare decât cele standardizate stabilite de Codul Civil, au fost lipsiți cu desăvârșire de a fi informați asupra clauzelor esențiale ale contractului și au fost obligați de a semna o declarație prin care pârâtul se exonerează de orice răspundere privind rambursarea sumelor achitate, inclusiv în cazul anulării zborului sau modificării datei acestuia, în opinia lor, clauzele introduse în „Regulile și Condițiile Tarifare Aplicate Biletului” din 17 februarie 2020, în partea în care au fost informați cu privire la faptul că modificarea biletului (data, ora) și anularea biletului înaintea și în ziua zborului nu este permisă și sumele sunt nerambursabile, ca fiind clauze abuzive.

În același timp, având în vedere impactul major a acestor clauze, care, în esență, sunt abuzive și contrare nu doar legislației, dar în genere și principiului bunei-credințe, or, în esență, acestea au fost introduse intenționat de către pârât pentru a fi exonerat de orice răspundere în legătură cu contractul încheiat, nu duc decât la o îmbogățire fără justă cauză. Pârâtul a încasat o sumă de bani considerabilă pentru un serviciu care din mai multe motive nu poate fi efectiv realizat.

Totodată, nulitatea absolută a acestei clauze ca fiind abuzivă, rezultă inclusiv din acțiunile și actele întocmite de însuși pârât. Pe de o parte, a obligat, fără a negocia, fiind deja redactată, de a semna „regulile și condițiile de tarifare” din 17 februarie 2020, prin care ar fi fost informați că modificare datei și orei zborului nu poate fi efectuată precum și anularea biletului la inițiativa lor, nu prevede nicio rambursare. Același lucru a fost comunicat și de nenumărate ori de către operatorii pârâtului cu care au dus discuții, pe când deja după inițierea conflictului, a recunoscut că într-adevăr este posibilă și anularea și modificarea datei și orei zborului în anumite condiții, iar informația oferită de către operatori ar fi o „eroare tehnică”. În răspunsul la rezoluțiunea declarată, pârâtul a confirmat deja faptul că poate fi efectuată și anularea și modificarea zborului și rambursarea sumelor achitate, ceea ce indiscutabil atestă faptul că respectivele clauze sunt abuzive, iar față de ei în calitate de consumatori au fost admise grave încălcări, care le oferă dreptul de a solicita repararea acestor drepturi și prejudiciile cauzate.

În context reclamanții s-au referit și la prevederile art. 329 alin.(1), (2), art. 333 alin.(1) lit.a),b),c), (2), (3), (4),(5) Cod civil.

Reclamanții au precizat că, între părți, fizic, nu a fost întocmit niciun contract, prin ce decad din start argumentele pârâtului precum că, contractul poate fi rezolvit doar în baza prevederilor contractuale, or, acesta fizic lipsește. Având în vedere aceste circumstanțe, esențiale, precum și faptul că, în urma plății efectuate, pârâtul a eliberat bonul fiscal nr.0003 din 17 februarie 2020, în care este indicat expres „bilete

avion”, evident că relațiile contractuale cad sub incidența prevederilor generale ale contractului de transport de persoane, redând în acest sens prevederile art.1471 alin. (1), art. 1420 alin.(2), (4), art. 1424 alin.(1), (2), (3), art. 1429 alin.(1), (2), (3) Cod civil. Având în vedere faptul că între ei, a fost încheiat un contract de transport de persoane, transportatorul fiind anume pârâtul, conform bonului de casă eliberat de pârât, iar transportatorul, de fapt, fiind o companie aeriană, în mod evident refuzul de a recunoaște ca fiind rezoluționat contractul, este un grav abuz, care le afectează drepturile în calitate de consumatori.

Reclamanții au considerat aplicabile la caz prevederile generale cu privire la contract și anume art.1082 alin.(1) lit.a),b),c), d), (2), (3), art. 1084 alin.(1), (2), (3), (4), art. 1086 alin.(1), art.1088 alin.(1) Cod civil.

De asemenea, reclamanții au susținut că, având în vedere faptul că pârâtul a refuzat să recunoască ca fiind excepționale circumstanțele intervenite după data încheierii contractului, la data de 26 iunie 2020 au adresat o cerere către Camera de Comerț și Industrie, descriind situația creată. Prin răspunsul nr.339-06/05 au fost informați că, în contextul modificării legislației civile a fost admisă o omisiune care limitează posibilitatea eliberării certificatului de forță majoră (conform modificărilor, impediment care justifică neexecutarea obligației). În același timp s-a indicat că în baza Regulamentului nr.16/4 din 21 decembrie 2004 privind eliberarea certificatului ce atestă evenimentul de forță majoră, evenimentele sunt recunoscute ca forță majoră după 3 criterii: a) caracterul lor excepțional; b) caracterul lor imprezvizibil, imposibilitatea prevederii lor la semnare contractului; c) caracterul lor obiectiv, ele nu pot fi preîntâmpinate sunt invincibile. Precum și s-a indicat faptul că, efectul apariției circumstanțelor excepționale asupra rezoluționii raporturilor contractuale între părți urmează a fi soluționat prin prisma prevederilor contractuale și a legislației civile în vigoare. În opinia reclamanților, analizând aspectele legale ce țin de circumstanțele excepționale invocate de singura autoritate națională competentă, pandemia la nivel global, cu virusul Covid 19, se întrunesc cumulativ toate criteriile pentru a declara aceste circumstanțe ca fiind excepționale, ce urmează a fi aplicate în cadrul relațiilor contractuale cu pârâtul, ca fiind un temei justificativ de rezoluțiune a contractului.

Totodată, pentru a exclude orice dubiu de interpretare, având în vedere că pârâtul a declarat că, nu este o companie de transport, însă doar un intermediar/companie turistică, deși, de fapt și de drept, nu există niciun contract de intermediere, însă doar un contract de transport persoane, prin care anume pârâtul are statut de transportator, au indicat că prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08 noiembrie 2012, pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, la pct.8, legislatorul a prevăzut expres noțiunile de operator aerian și operator aerian efectiv. Astfel, la caz anume pârâtul este operatorul aerian/transportatorul, iar compania aeriană efectivă care urma a efectua nemijlocit zborul, este doar o persoană care acționează în numele operatorului aerian care a încheiat contractul cu ei. Conform pct. 40 al aceluiaș Regulament, obligațiile față de pasageri în temeiul prezentului Regulament nu pot face obiectul unei limitări sau renunțări, în special printr-o derogare sau o clauză restrictivă cuprinsă în contractul de transport.

În același timp, au punctat că, aceleași prevederi sunt incluse în Convenția de la Montreal pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional și anume: art. 26, nulitatea dispozițiilor contractuale, art. 39, transportatorul contractual - transportatorul de fapt, art.40, răspunderea transportatorului contractual și a transportatorului de fapt, art.41, răspunderea reciprocă, art.42, adresarea instrucțiunilor și a reclamațiilor, art. 45, adresarea reclamatelor, art.47, nulitatea prevederilor contractuale.

Reclamanții au opinat că, anume pârâtul S.R.L. „EXPLOR TUR” este transportatorul contractual și anume acesta poartă răspundere de restituirea sumelor recepționate în baza unui contract de transport, iar compania aerian nemijlocită care urma a efectua zborul, cade sub incidența noțiunii de „transportator de fapt”, care acționează în baza contractului/mandatului cu transportatorul contractual.

La fel, reclamanții în contextul refuzului pârâtului de a restitui contravaloarea biletelor achitate, au considerat necesar a fi aplicate la caz prevederile art. 32 alin. (1) al Legii privind protecția consumatorilor. Având în vedere obligația în sensul art. 18 - art.18¹ al Legii privind protecția consumatorilor, de a restitui în termen de cel mult 14 zile din momentul înaintării pretenției de către consumator, precum și că, cererea privind rezolvirea contractului și restituirea sumei, pârâtul a recepționat-o la data de 16 iunie 2020 și la 23 iunie 2020, prin răspuns oficial ultimul a refuzat admiterea cerințelor, momentul punerii în întârziere a pârâtului este data de 17 iunie 2020, dată începând cu care pârâtul datorează o penalitate în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere, care urmează a fi încasată.

La 29 decembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.51), reclamanții au depus cerere de concretizare pretențiilor, solicitând declararea „Regulilor și Condițiilor Tarifare Aplicate Biletului”, în partea stabilirii imposibilității modificării datei și orei biletului înaintea zborului și în ziua zborului și în partea stabilirii nerambursării sumelor în cazul anulării zborului, înainte de ziua zborului și în ziua zborului, din data de 17 februarie 2020, anexă a contractului de transport de persoane din 17 februarie 2020, încheiat între S.R.L. „EXPLOR TUR” și pasagerii Denis Ipatii, Olesea Ipatii și xxxxx, ca fiind clauze abuzive, recunoașterea ca fiind rezolvit contractul de transport de persoane, încheiat între S.R.L. „EXPLOR TUR” și pasagerii Denis Ipatii, Olesea Ipatii și xxxxx, din 17 februarie 2020, încasarea din contul S.R.L. „EXPLOR TUR” în beneficiul lui Denis Ipatii, Olesei Ipatii și xxxxx a sumei de 5000 de lei cu titlu de contravaloare a biletelor achitate, a penalității în mărime de 5242,60 de lei, pentru perioada 23 iunie 2020-06 august 2020, a penalității în mărime de 10100 de lei, pentru perioada 07 august 2020-24 februarie 2021.

În susținerea cererii de concretizare, reclamanții au indicat că, la data de 06 august 2020 pârâtul a restituit suma de 6915 lei din suma de 11915 lei.

Având în vedere că pârâtul a refuzat restituirea contravalorii biletelor achitate, au considerat necesar aplicarea speței a prevederilor art.32 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor. Pârâtul a recepționat cererea privind rezolvirea contractului și restituirea sumei la 16 iunie 2020, iar la 23 iunie 2020, prin răspuns oficial, a refuzat admiterea cerințelor. Astfel, data punerii în întârziere este 23 iunie 2020, anume din această dată pârâtul urmează să achite o penalitate de 1% pentru fiecare zi de întârziere. Pentru perioada 23 iunie 2020-06 august 2020 suma

penalității constituie 5242, 6 lei, iar pentru perioada 07 august 2020-24 februarie 2021 suma penalității este de 10100 de lei.

Prin hotărârea din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Denis Ipatii, Olesea Ipatii și xxxxx și s-a încasat din contul S.R.L. „EXPLOR TUR” în beneficiul lui Denis Ipatii, Olesei Ipatii și xxxxx suma de 5000 de lei, contravaloarea biletelor și suma de 11915 lei cu titlu de penalitate, în total suma de 16915 lei; s-a încasat din contul S.R.L. „EXPLOR TUR” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 507,45 de lei; în rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă drept neîntemeiată.

Prin decizia din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de S.R.L. „EXPLOR TUR”; s-a casat hotărârea din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Denis Ipatii, Olesea Ipatii și xxxxx împotriva S.R.L. „EXPLOR TUR”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la încasarea prejudiciului.

În consolidarea soluției, instanța de apel a redat prevederile art.10 alin.(1), (2), art.11 alin.(1), (2), art.13 alin.(1), (2), (3), art.14 alin.(1), (2), art.15 alin.(1), art. 774 alin. (1)-(3), art. 776, art.858 alin. (1), (2), art.1411 alin.(1), art. 1417 alin. (1)-(3), art.1419 alin.(1), (2), art.1429 alin.(1)-(3), art.1998, art. 1999 Cod civil.

Raportând dispozițiile normelor suscitade la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, instanța de apel a considerat că, concluzia instanței de fond este neîntemeiată.

Or, raportând dispozițiile legale citate supra la circumstanțele speței, instanța de apel a reținut că, apelanta nu deține în raportul juridic instituit de intimați de calitate de transportator, actele cauzei atestând că această calitate o are operatorul aerian „Wizz Air” în baza biletelor de transport eliberate intimaților.

Această concluzie este fortificată și prin aceea că S.R.L. „EXPLOR TUR” a transferat mijloacele bănești achitate de intimați pentru biletele de avion în sumă de 11315,00 lei (echivalent a 599,94 de euro) operatorului aerian „Wizz Air”, iar ulterior intimații Ipatii Denis, Ipatii Olesea și xxxxx nu s-au prezentat la Zborul W6 3789 pe ruta Chișinău (KIVV) – Bologna (BLQ) în data de 26.06.2020, ora 15:25; pentru Zborul W6 3790 (retur) pe ruta Bolgona (BLQ) -Chișinău (KIV) din data de 10.07.2020, ora 17:20, și au primit rambursarea în sumă de 6915,00 lei în data de 06.08.2020, deoarece Zborul W6 3790 (retur) pe ruta Bolgona (BLQ) -Chișinău (KIV) a fost anulat reieșind din regorile aplicabile acestei situații, „Wizz Air” a rambursat suma de 359,97 de euro către ZBOR.MD (S.R.L. „EXPLOR TUR”), fapt confirmat prin email din data de 12.09.2020, fapt despre care au fost informați intimații și care au primit banii la ZBOR.MD (S.R.L. „EXPLOR TUR”).

S.R.L. „EXPLOR TUR” este o Agenție de turism care activează sub marca comercială „ZBOR.MD” și care are în obiectul de activitate: rezervări - vânzări bilete de avion, direct sau prin subagenții revânzătoare.

În vederea prestării acestor servicii din obiectul său de activitate, societatea este autorizată de către Companiile Aeriene (operatorii aerieni/transportatori) care efectuează zborurile să le reprezinte în vânzarea transportului aerian de pasageri și bagaje pe serviciile sale. Societatea acționează numai ca intermediar al acestor

Companii Aeriene și se supune regulilor și restricțiilor comerciale impuse de către Companiile Aeriene, în calitate de prestatori direcți.

În acest context, instanța de apel a citat prevederile art.1412, art. 1419, art.1417 alin.(1) Cod civil. La fel, Convenția pentru unificarea unor reguli privitoare la transportul aerian internațional semnată la Varșovia la 12 octombrie 1929, prevede la articolul 3 alin. (1) , pentru transportul călătorilor, transportatorul e ținut a elibera un bilet de călătorie, ce trebuie să conțină următoarele mențiuni a) locul și data emiterii; b) punctele de plecare și de destinație; c) opririle prevăzute, cu rezerva facultății pentru transportator să stipuleze că le va putea modifica în caz de nevoie și fără ca această modificare să poată face transportul să-și piardă caracterul său internațional; d) numele și adresa transportatorului sau transportatorilor.

Astfel, instanța de apel a relevat că, pe biletele de avion (ce confirmă încheierea contractului de transport) întocmite pe numele intimaților este indicat în calitate de transportator „Wizz Air Hungary”.

Convenția de la Varșovia din 1929 mai statuează că [...] fiecare transportator primind călători, baraje sau mărfuri, e supus regulilor stabilite prin această Convenție și e socotit a fi una din părțile contractante ale contractului de transport, întrucât acest contract e privitor la partea transportului făcută sub controlul său.

Totodată, „Wizz Air” definește noțiunile și regulile de interpretare la art. 1 din „Condițiile generale de transport pentru persoane și bagaje ”, și anume: contract (de transport aerian) contractul de transport aerian al pasagerilor și al bagajelor, încheiat între pasageri și „Wizz Air” conform condițiilor contractuale, în baza căruia „Wizz Air” asigură transportul, atât pentru pasageri, cât și pentru bagaj, de la punctul de plecare și până la punctul de destinație. Contractul este reprezentat de Itinerar și de eticheta de identificare a bagajului.

Potrivit art. 6.1.7. din Condițiile generale „Wizz Air”, Atunci când o rezervare este efectuată de către o parte terță (inclusiv sistemele de rezervare), partea terță (de exemplu, agentul de turism) va avea calitate de persoană care rezervă. Persoana care face rezervarea este obligată să vă furnizeze toate informațiilor relevante pentru rezervare (incluzând, dar fără a se limita la, elementele prețului total și sumele respective). Această prevedere, este indubitabil, cea care se aplică față de S.R.L. „EXPLOR TUR”.

Raportând circumstanțele cauzei la normele de drept enunțate, instanța de apel a considerat ca eronată concluzia primei instanțe cu privire la încasarea prejudiciului din contul pârâtei/apelantei cu referire la prevederile art.1411-1419 Cod civil ce reglementează contractual de transport, deoarece S.R.L. „EXPLOR TUR” nu este operator aerian, nu deține calitatea de transportator, fiind o companie intermediară la cumpărarea-vânzarea biletelor avia pentru pasageri.

În consecință, instanța de apel a constatat că, potrivit cadrului legal pertinent apelanta nu este responsabilă pentru pretinsul prejudiciu adus intimaților, deoarece activează în domeniul turistic în calitate de agenție de turism și exercită obligațiile sale în domeniul de activitate turistică și nu este operator aerian, ci este o companie intermediară la cumpărarea-vânzarea biletelor avia către pasageri, astfel încât aceasta nu are obligația de rambursare intimaților a sumelor achitate de acestea pentru procurarea biletelor avia, sume încasate de transportatorul vizat. Respectiv, S.R.L. „EXPLOR TUR” (ZBOR.MD) nu deține Autorizație de operator aerian sau certificat de operator aerian- documente care atestă autorizarea de a efectua

operațiuni comerciale specializate (lucru aerian- transportare aeriană internațională de persoane, bagaje sau mărfuri).

Prin urmare, compania pârâtă și-a asumat obligația de a emite bilet electronic ceea ce a fost respectat de către ultima, în mod corespunzător, cu bună credință și diligență profesională.

În acest context, este neîntemeiată concluzia instanței de fond precum că pârâtul S.R.L. „EXPLOR TUR”, în calitate de profesionist, nu a făcut proba informării reclamanților care au calitate de consumatori despre clauzele esențiale ale contractului.

Or, potrivit materialelor cauzei se constată că reclamanții/intimații au fost informați de către apelantă despre faptul că, în cazul în care reclamanții nu se vor prezenta în aeroport la data de 26.06.2020, 13:25 și nu vor face Check-ul, atunci decizia reclamanților va fi considerată drept decizie voluntară privind neprezentarea la zbor (care nu a fost anulat-zborul a fost efectuat) și operatorul aerian nu va fi responsabil, iar în acest caz, reclamanții vor pierde dreptul la solicitarea și restituirea sumelor bănești.

Referitor la argumentul reclamanților/intimaților bazat pe prevederile Decretului Președintelui Consiliului de Miniștrii al Italiei din 11 iunie 2020, s-a constatat că, hotarele Italiei nu au fost închise. Mai mult ca atât, oficial cursele spre orașele Italiei (inclusiv orașul Bologna) nu au fost anulate, Zborul W6 3789 pe ruta Chișinău(KIV)- Bologna în data de 26.06.2020 a avut loc, astfel situația descrisă de reclamanții este neîntemeiată.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pretențiile formulate de reclamanții Ipatii Denis, Ipatii Olesea și xxxxx sunt nefondate, în condițiile în care lipsește vinovăția pârâtului S.R.L. „EXPLOR TUR” care nu este transportator aerian, este o companie intermediară la cumpărare-vânzare a biletelor avia pentru pasageri, or contrar sarcinii pozitive de probațiune instituite de art.118 alin.(1) CPC, nu a fost dovedită comiterea de către pârât a vreunei fapte ilicite în raport cu acesta, la materialele cauzei nefiind anexate probe ce ar dovedi faptul cauzării prejudiciului.

Respectiv, instanța de apel a conchis de a respinge ca fiind neîntemeiate argumentele reclamanților, aceștea nefiind îndreptățiți să pretindă încasarea prejudiciului, nefăcând dovada existenței acestuia.

În consecință, instanța de apel a conchis că, în privința cerințelor respective sunt aplicabile dispozițiile art.1998 alin.(1) Cod civil, citate supra, astfel încât, din considerentele enunțate, reclamanții-intimați au, conform art.118 alin.(1) CPC, obligația de a dovedi întrunirea elementelor constitutive ale răspunderii delictuale civile în privința S.R.L. „EXPLOR TUR” ce ar genera obligația de reparare a prejudiciului pretins, sarcină neîndeplinită de reclamanți, deși pretind în calitate de consumator prestarea unui serviciu necorespunzător.

Totodată, instanța de apel a constatat că, prin prisma art.1998 Cod civil reclamanții nu sunt îndreptățiți să pretindă încasarea din contul pârâtului a prejudiciului, deoarece în privința acestora nu se întrunesc cumulativ elementele răspunderii delictual civile, după cum s-a indicat supra, motiv pentru care admite argumentele apelantului ca fiind întemeiate și respinge argumentele instanței de fond și reclamanților/ intimaților ca fiind nefondate.

În această ordine de idei, în condițiile în care s-a constatat cu certitudine netemeinicia cerinței de bază, subsecvent, instanța de apel a respins și celelalte

cerințe, or, cerințele secundare poarta soarta cerinței de bază.

La 07 aprilie 2022, prin intermediul poștei (f.d.171), Olesea Ipatii și Denis Ipatii, inclusiv în interesele xxxxx, au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia instanței de apel este nefondată, nemotivată și ilegală. Instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

Totodată, au menționat că, au fost lipsiți cu desăvârșire de un proces de judecată echitabil, recurs efectiv și o instanță imparțială. Deși, a anulat hotărârea instanței de fond, o hotărâre perfect legală, în sensul anulării acesteia, instanța nu a adus niciun temei legal, or, motivarea adusă de instanța de apel, pe lângă faptul că, este contrară prevederilor legale, se bazează pe circumstanțe absolut neexamine în cadrul cauzei, prin ce se încalcă prevederile art. 239 Cod de procedură civilă. Instanța de judecată efectiv nu a examinat materialele cauzei și a avut o poziție predispusă la casarea hotărârii instanței de fond încă la etapa incipientă a cauzei, favorizând în mod intenționat apelantul, ignorând obiecțiile înaintate.

Instanța de apel pentru a-și justifica soluția, în partea motivată a deciziei a adus cu titlu de „motivare” un ansamblu de interpretări combinate cu date total denaturate, deviind total de la obiectul litigiului. Cea mai gravă eroare a instanței de apel fiind interpretarea normelor de drept ce țin de domeniul transportului de persoane și anume, prin interpretarea abuzivă a legislației, a dedus că pârâțul S.R.L. „EXPLOR TUR” nu ar fi transportator și nu ar exista temeiul de răspundere delictuală a acestuia, or, acesta, de fapt, nu ar efectua zboruri și ar fi doar o companie intermediară de vindere a билетelor, fapt total irelevant. În continuare, instanța de apel în motivare aduce date nu doar eronate, dar care în genere sunt combătute de materialele cauzei. Deviind de la obiectul litigiului, instanța de apel a omis a se expune inclusiv asupra faptului că, la materialele cauzei mai este anexat răspunsul Camerei de Comerț și Industrie, nr.339-06/05, prin care au fost informați că, în contextul modificării legislației civile a fost admisă o omisiune care limitează la moment posibilitatea eliberării certificatului de forță majoră (conform modificărilor, se numește impediment care justifică neexecutarea obligației). Instanța de apel a casat hotărârea instanței de fond, fără a aduce o argumentare plauzibilă a acestuia fapt, or, argumentarea adusă cu certitudine este inaplicabilă și depășește vădit limitele judecării cauzei.

În contextul prevederilor legislației naționale și internaționale reiterate în recurs și având în vedere faptul că, anume pârâțul a încheiat contractul de transport de persoane, recurenții au opinat că, anume S.R.L. „EXPLOR TUR” este transportatorul contractual și anume acesta poartă răspundere de restituirea sumelor recepționate în baza unui contract de transport, iar compania aerian nemijlocită care urma a efectua zborul, cade sub incidența noțiunii de „transportator de fapt”, care acționează în baza contractului/mandatului cu transportatorul contractual, iar toate aceste circumstanțe și prevederi legale direct aplicabile cauzei date au fost total eronat interpretate de către instanța de apel, ceea ce a dus la adoptarea unei hotărâri total ilegale.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 18 aprilie 2022 (f.d.174) a fost expediată în adresa intimaților și a fost recepționată la 21 aprilie 2022, conform avizelor de recepție (f.d.176-177).

La data de 03 iunie 2022, S.R.L. „EXPLOR TUR”, reprezentată de Roman Leahu, în bază de procură, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea declarării recursului inadmisibil.

Alte referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 03 februarie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 07 aprilie 2022, prin intermediul poștei (f.d.171).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces la data de 01 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.156). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Olesea Ipatii și Denis Ipatii, inclusiv în interesele xxxxx, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Olesea Ipatii și Denis Ipatii, inclusiv în interesele xxxxx, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Olesea Ipatii și Denis Ipatii, inclusiv în interesele xxxxx.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Olesea Ipatii și Denis Ipatii, inclusiv în interesele xxxxx, împotriva deciziei din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat